

[illegible]

Ketvirtadienis, 1947.VII.24

- IRO DIREKTORIAUS POSTAS perduotas Williamui Tuck, - rašo "N.Y. Herald Tribune"/VII.20/ korespondentas A. Raymond iš Lozanos, kur liepos 15 d. susirinko tos organizacijos parengiamoji komisija posėdžiui. Straipsnyje sakoma: William E. Tuck iš Baltimorės; Marylando; H. Hooverio komisijos pagalbai Belgijoje 1915 m. veteranas, pėdėnė darbą išvaduoti 850.000 pabėgėlių iš koncentracijos stovyklų Europoje ir kitur. Delegatai iš 11 tautų IRO parengiamojai komisijai vieningai išrinko Tucką įpėdiniu kito amerikiečio, A. J. Altmeyerio, kaip savo gen. sekretorių. Altmeyeris rugpiučio 15 d. grįžė į savo postą JAV socialinio saugumo tarnybos pirmininku. Jo įpėdiniui pagelbėti pabėgėlių problemos sprendime komisija išrinko gen. sekretoriaus pavaduotoją Sir Arthur Buckar, Britų sveikatos ministerijos veteraną, kuris pastaraisiais metais buvo atsидėjęs Ant. Rytų pabėgėlių administracijai ir pasaulinės sveikatos organizacijos kūrimui. Tuckas, JAV pasiuntinio Egipte S. P. Tucko brolis, parėmė organizaciją, kuri yra išiskolinusi, ir štabą, kuris demoralizuotas. Laikinoji organizacija, JT paskirta perimti atsakomybę, kurią anksčiau turėjo Urra ir tarptautybinis pabėgėlių komitetas, buvo nustatyta pilnai suorganizuoti ir įtraukti veikimui liepos 1 d. Dėl pasaulio tautų abejingumo pabėgėlių problemai ji dar nėra gavusi pakankamai pinigų, kad galėtų veikti daugiau, negu mūno po mėnėsio arba iš rankos į burną pagindu. Pabėgėliai, kurie buvo tikėjęsi kur nors iškurti per sekantius mėnesius ar trejus metus, dabar gyvena daugiausia kaip našta amerikiečių, britų

ir prancūzų armijoms Europoje pagal susitarimus, kurišis IRO kuria diana sumokės armijoms išlaidas už pabėgėlių išlaikymą, jei IRO gaus fondus, kuriuos pažadėjo jai 20 tautų... Pagal gen. sekretoriaus pranešimą, IRO laikinoji komisija gyveno iš paskolų iš Untrros, JAV vyriausybės ir kitų kreditorių ir esanti išiskolinusi apie 8 mil. dolerių. Kaip šįryt iš Stuttgarto pranešta, vakar per IRO pabrėngiamosios komisijos posėdį Lozanoj iš naujo reikalaute, kad pabėgėlių išlaikymui būtų skirta 15 mil. šveic. frankų iš vokiečių esančio turto Šveicarijoj.

- AMERIKA SIŪLO, kaip Londonas sako, "sušaukti JAV, D. Britanijos ir Prancūzijos konferenciją pasitarti dėl Vokietijos pramonės produkcijos pakėlimo. Marshallis savo laiške Bidault nurominęs Prancūziją, kad netrukus šaukiamoj amerikiečių-britų konferencijoj dėl Ruhr'o pramonės nebūsią darome jokių sprendimų dėl Vokietijos produkcijos didinimo. Marshallis spaudos atstovams pareiškęs, jog JAV planas laikyti Vokietiją 40 metų nuginklauta tebegalioje.

- ŽEM. RŪMUOSE, Londono žiniomis, Bevinas vakar pasakęs, jog Europos ūkio konferencija Paryžiuje daranti gerą pažangą. Suverenumas bendradarbiančių tautų nepažeidžiamas, nes pagrindinis visų posėdžių principas - savanoriškas bendradarbiavimas. Bevinas pasisakęs už kiek galint greitesnį ratifikavimą taikos sutarčių su Italija ir Balkanų valstybėmis. Italija dėsianti ratifikavimą, nes ebejojanti, ar sovietai ratifikuos. Bulgarija ir Rumunija, ratifikavus sutartis, galėtų dalyvauti Jungt. Tautose, kur būtų įmanoma ginti žmogaus teises tose valstybėse. Bevinas apgailestavęs dėl Olandijos ir Indonezijos paliaubų nutūkimo, bet jis negališ pasakyti, kaip geriausiai galima būtų baigti Indonezijoje prasidėjusios kovos.

- RIMTŲ SUNKENYBIŲ, kaip Londonas sako, atsiradę per pasitarimus Maskvoje dėl D. Britanijos ir Sov. Rusijos prekybos sutarties sudarymo, nesusitariant dėl kviečių kainos, kuriuos sovietai statytų D. Britanijai. Londone kalbama, jog sovietai nori sušaukti rytinių Europos valstybių ūkio konferenciją, kaip kad dabar vykstančioji vakarinių valstybių Paryžiuje.

- AŠ NEMANAU, kad pasaulis suskils į dvi dalis ir prieis atominio karo, - pareiškęs, kaip Munchenas sako, Prancūzijos komunistų vad. Thorez spaudos atstovams, pareiškdamas pasitenkinimą dėl Amerikos pagalbos Prancūzijai, tačiau pasisakydamas prieš Marshallio planą, kuris atstatytų Vokietijos pramonę, ir dėl to Prancūzija bijanti pakartoti klaidų, padarytų po pirmojo pasaulinio karo.

- RUSAI ATMETĖ, kaip iš Muncheno pranešta, JAV kvietimą dalyvauti rugpjūčio 19 d. Vašingtone šaukiamoj vienuolikos valstybių konferencijoj, kur numatomas tartis dėl Japonijos taikos sutarties. Rusų nusistatymu, kalbamąją sutartį turėtų parengti keturios didžiosios valstybės.

- IR GROMYKO PASISAKĖ, Muncheno žiniomis, P.S. Taryboje už atomo energijos gamybos įrengimų inspekciją, sudarytą iš terptautinio personalo, nors ligšiol dėl to jis buvo vis priešingos nuomonės.

- OKUPACINĖMS IŠLAIDOMS Vokietijoj, Japonijoj ir Korėjoj, Muncheno žiniomis, JAV senatas patvirtino visą JAV vyriausybės numatytą sumą - 725 mil. dolerių.

- LENKIJA NEIŠTRAUKIAMA iš JAV 350 mil. dolerių pagalbos programą, nes, kaip iš Londono pranešama, Lenkija šiais metais turėsianti reikalingą minimumą jėgų ir maisto dalykų pati išsilaikyti.

- 80 METŲ AUKŠČIO Stalino paminklas būsiąs pastatytas Berlyne/Trentowe/ iš marmuro buv. Reicho kanceliarijos plokščių. Plokštes išmonuosianti Holman firma, kuri dalyvavusi tos kanceliarijos statyboje. /Schwb. Ladsztg. VII.22/

- KBLI ATVIRI ŽODŽIAI apie Rusiją, - taip pavadintame straipsnyje, kurį skaitome anglų laikraštyje "Sunday Chronicle"/VII.6/, būvusis JAV pasiuntinys Maskvoje, William Bullitt, rašo: "Deugul metų buvo aišku, kad sovietų vyriausybės galutinis siekinys yra užkeriauti visą žemę komunizmui, ir kad ji niekad nepraleidžia galimybės pajungti naujų sričių savo tyranijai. Lyg koks geras generalinis štabas, sovietų vyriausybė keičia strategiją ir taktikas, kurias ji naudoja savo pastangose pasiekti pasaulio užkeriavimui; tačiau ji niekad nekeičia savo tikslo. Kai ji jaučiasi pakankamai stipri žengti viikin be bausmės, ji žengia. Kai ji bijo, kad bus sulaukyta didesnės jėgos, ji sustojo ir net traukiasi. Užgrobimo strategija ir taktika, naudojama sovietų vyriausybės, smulkiai yra išaiškinta Lenino ir Stalino; bet daugumas žmonių demokratinuose kraštuose nesirūpina paskaityti jų veikėlų, kaip kad daugumas mūsų nesirūpino skaityti Hitlerio "Mein Kampf" iki 1939 m. karo kilimo. Yra paprasta tiesa, jog Stalinas, kaip ir Hitleris, nesustos savo sutikimu, bet gali būti tik sustabdomas. Todėl dabartinė sovietų vyriausybės strategija ir taktika turi būti vertinama kaip rūnėtingai užsimotęs planas pasauliui užgrobti. Dabartinio momentu sovietų vyriausybė nedrįsta rizikuoti karo su JAV. Mes turime atominę bombą. Sov.Sąjunga dar jos neturi. Mūsų orinės pajėgos vis dėlto stipresnės negu sovietų orinės pajėgos. Tačiau sovietų vyriausybė stiprina savo militarinę poziciją ne tik greite lėktuvų ir kitų karo padargų statyba, bet taip pat pasaulinio masto pastangomis paįminti kontrolės strategines sritis. Tiesioginiai sovietų pasaulinės politikos siekiniai yra: 1/Konsoliduoti savo jėgą milžiniškose srityse Europoje ir Azijoje, kur ji išplėtė savo valdžią nuo 1939m. rugpjūčio mėn.; ir prikergti jų gyventojus prie savo potencijos. Europoje Sov.Sąjunga imasi suvirstinti 118.000.000 lenkų, estų, latvių, lietuvių, vokiečių, rumunų, jugoslavų, vengrų, bulgarų ir albanų. Azijoje ji stengiasi praryti apie 130.000.000 kinų ir korejiečių. 2/Pilnai pajungti tris Europos kraštus, kurie yra jos naugose, bet dar ne visiškai pavergti: Čekoslovakiją, Suomiją ir Austriją, kurių bendras gyventojų skaičius 25.000.000. 3/Pagrobti Prancūziją ir Italiją veriant akciją komunistų partijoms, kurios yra jos penktoji kolona. 4/Palaikyti tokį nuolatini spaudimą Graikijai, Turkijai ir Persijai, kad jos negalės ilgam pakelti rezistencijos naštos ir sugniuš. 5/Nepalaujamu kariavimu ir terptautinė agitacijoje įvykdyti ekonominį ir politinį chaosą Kinijoje ir kinų raud. armijos visos Kinijos užgrobimą. 6/Sudaryti kontrolę Indokinijoje, remiant komunistus, kurie yra ėmęsi vadovavimo indokinų nepriklausomybės sąjūdžiu. 7/Padidinti komunistinę prof.sąjungų kontrolę Lotynų/Pietinėj ir Vidurinėj Amerikoje, siekiant kur'g-lima įvesti vidur mūsų besitijomo komunistų kontroliuojamas vyriausybės. 8/Padidinti prof.sąjungų komunistinę kontrolę J.A.Valstybėse, siekiant streikais trukdyti Amerikos pagalbą demokratinėms kraštams, kurie priešinsis sovietų spaudimui, ir turėti savo rankose atseitęs panaudojimui pilnus mechanizmus streikams ir sabotavimui. 9/Išikyti tautas ignorancijoje dėl Sov.Sąjungos kėsinių į jų gyvenimą ir laisvas. Tam tikslui sovietų vyriausybė naudoja ne tik komunistų partijos narius, bet taip pat draugiškus keliautojus ir į žvaigždės spoksčius kvaisas, kurie, kaip Henry Wallace, mėgsta nurodinėti demokratijos netobulumus J.A.Valstybėse. Tokie kvaisos, žinoma, niekad nenurodys sovietų imperializmo agresijos arba fakto, kad šiandien Sov.Sąjungoje yra 14.000.000 vyrų, moterų ir vaikų, gyvenančių visiškai vergijoje sovietų slaptosios policijos priverčiamoj darbo stovyklose. Šiandien visos visų pasaulio valstybių vyriausybės, išskiriant sovietų vyriausybę ir jos marionetines satelitų vyriausybes, dirba taikai ir pasaulio ūkio atstatymui.

Sovietų vyriausybė ir sateitinės vyriausybės, kurios laikosi jos nurodymų, dirba užgrobinui. Todėl niekur pasaulyje negalime lekti tikro bendradarbiavimo iš kurios komunistų dominuojamos vyriausybės. Jei kuri vyriausybė, kontroliuojama komunistų, sutinka iesti į kurią komisiją, komitetą ar sąjungą, kurių siekimas yra taikingo bei klestinčio pasaulio atstatymas, tai ji tet daro tik vienu tikslu – sugriauti tokios organizacijos darbą. Ar tai būtų JT salėse, ar sujauktoje Europoje, ar bašujančiojo Kinijoje – komunistai stengiasi sugriauti visas nekomunistines valstybes greičiau, negu išvaizduojama, turėdami viltį, kad visuotinis skurdas ves į visuotinį komunizmą. Mes esame parengiamajame galimos iš visų pusių atakos prieš mus pasaulinio komunizmo jėgų laipsnyje. Betgi yra vienas kelias, kurio galime nukreipti tokią ataką – kietas kelias trėmdyti sovietų vyriausybę nuolat priešpriešais pastatoma didesne jėga. Kol privilegijuotų ir persekiojančių komunistų klika sėdi Kremliuje ir neduoda Sov. Sąjungos žmonėms gyventi taikoje su mumis kaip suvienuoto pasaulio draugiškais piliečiais, tol nebus žemėje realios taikos, bet geriausiu atveju – tik baiminės paliaubos. Mes dabar daugiau negu kada turime prieš akis situaciją, kurią turėjome, kada Hitleris buvo ėmėsis grobti Europos tautas viena po kitos. Sovietų imperiaлизmas yra pakeitęs nacių imperiaлизmą kaip grėsmę mūsų kraštui. Komunizmas yra pakeitęs fešizmas, ir jeigu mes norime išlikti, tai turime reikalauti patys savęs daugiau, negu kada, neto, ką mes galime gauti iš savo krašto, bet ką mes galime duoti savo kraštui. Mes turėsime išugdyti savo nacionalines pajėgas ir padėti mūsų draugiškoms demokratijoms išugdyti savo pajėgas. Taip darydami, visados prisiminkime, jog teisiškiausias ir gerbingiausias jėgas panaudojimas šioje žemėje turi laikytis pagrindo – leisti augti moralinėms idėjoms, ir jog nebus moralinių idėjų augimo Sov. Sąjungoje, kol jos žmonės nėra sukūrę demokratinės vyriausybės kaip mūsų. Mes turime naudoti visas priemones, kurias turime; įtikinti rusams, kad mes stojame už jų laisvę lygiai kaip už savąją."

- NUOLATINIAI PROTESTAI, smogiemi britų ir amerikiečių ištaių, sulaukė šiuo metu eiles masinių DP areštų, vykdomų sovietų kariuomenės dalinių, kurie per dvi pastarąsias savaites užvaldavo civilinius traukinius iš vienos į amerikiečių zoną Austrijoje, – rašo "N.Y. Herald Tribune"/VII.21/ korespondentas S. Freidin iš Vienos. – Areštavimai DP, kurių mažiausiai 200 buvo transportuoti į tris stovyklas aplink Viener Neustadt rusų sargyboje, sukėlė skundus iš angliškai amerikiečių ištaių, kurios keltino, kad sovietų elementai pažeidę sutartimą gerbti pasus, išduotus bet kurios iš keturių galybių, galinčius pabėgėlius keliauti į atskiras okupacines zonas, gavus leidimą iš sritinio saugumo personalo. Britai ir amerikiečiai energingai protestavo, kaip oficialiai patirta, gavę informacijų, kurios aiškiai rodo, jog nenustatytas DP skaičius iš Baltijos tautų buvo išgabentas iš Viener Neustadt stovyklos ir transportuotas rytų linkui... Sovietų daliniai pradėjo tyrinėti traukinius po to, kai per Austriją pasipylė vengrų politiniai pabėgėliai. Dokumentai, ružėtos spalvos, išduodami DP keliauti, buvo gerbiami iki birželio 28 d., kada rusų kariuomenė buvo įvykdyti pirmieji masiniai areštai. Tikrinami keleivių dokumentus sovietų daliniai žiūrėjo kabinsai prie DP traukinių, jei jų dokumentai neturi sovietų antspaudų, nors niekam iš kitų sąjungininkų anksčiau nebuvo pasakyta, kad toki antspaudai reikalingi. Tie priglautieji stovyklose buvo beliai – lietuviai, estai ir latviai jie buvo ikurdinti trijoje stovyklose aplink premoninį Viener Neustadt, kurios anksčiau buvo vokiečių naudojamose apgyvendinti dirbantiems vergų darbai. Vienas traukinys su areštuotais DP, pagal patikimas informacijas, išvyko iš Viener Neustadt į Vengriją prieš dešimtį dienų.